

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1976

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 3](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 4](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 5](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 6](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 7](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 8](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 9](#)

[En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed 10](#)

ret 1976

En forbrugerstyret DANMARKS RADIO

Politikerne ud af Radiorådet

*Retsforbundets forslag til en ny lov
om radio- og fjernsynsvirksomhed*

OM FORSLAGETS BAGGRUND:

Politikerstyre fra starten

LIGE siden den første spæde start på radiospredningsvirksomheden her i landet (for godt 50 år siden) har man fra mange sider været opmærksomme på massemediets muligheder og magtstilling: Fra pressens side — hvilket foranledigede pressestyring af radioens nyhedsdækning i mangfoldige år («For at sikre alsidighed», hed det sig, men for at «tæmme» konkurrenten en smule var vel den egentlige hensigt). Og fra politisk side — hvilket bevirkede, at Radiorådet sammensattes af politikerne. Delvis ved et udpegel-

sessystem, hvor lytterorganisationsrepræsentanter kom til at indgå som gidsler («lejesvende») i en lang årække, omend den politiske styring var klar nok. De store partier vogtede over dette meningsudbredelsesinstrument — for at vogte egne magtpositioner. Lyttere og seere kunne spærre øjne og øren op — men kunne se og lytte. De var magtesløse, prisgivne — deres interesser var solgte. Ikke af Danmarks Radios medarbejdere (omend de naturligvis begår fejl som alle andre — uden at det er et led i selve systemet), men af politikerledelsen.

På et vist tidspunkt havde 3 fhv. statsministre deres sæde i Radiorå-

det som politiske repræsentanter — et godt udtryk for den helt uhemmede vogtertilbøjelighed fra politisk side over for dette «magtinstrument», som man anser Danmarks Radio for.

Det nuværende Radioråd

DER er således intet nyt i politikerstyret i Danmarks Radio — omend nogle ser en interesse i at hævde det. Den nyeste radiospredningslov (fra 1973) og de mange partier i dag har ikke øget «politiseringen» i Danmarks Radio. Kun bevirket, at de politiske spændinger nu

En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

kommer frem til overfladen i en højere grad end tidligere.

Så længe en lille håndfuld store partier var ene om at besætte alle Radiorådets pladser, og disse tilmed var velsamarbejdede i et system, der solgte sendetid og embeder efter tur til partierne i nøje overensstemmelse med disses indbyrdes styrkeforhold i Rådet, hørte offentligheden ikke meget til den politiske censur, der hermed blev uøvet. Den foregik jo smertefrit — i hvert fald for lukkede døre.

Det senest Radioråd har ikke villet indordne sig dette i bund og grund dårlige, omend gennem det meste af 50 år praktiserede system. Det har naturligvis skabt bitterhed og harme sine steder. Udøst aggressioner og bagtalelsesforsøg.

Radiatoråd, driftsledelse og medarbejdere

FØRMENTLIG var der også færre konfrontationer mellem Radiorådet og driftsledelse/medarbejdere tidligere. Ikke fordi Radiorådet ikke både forhånds- og eftercensurerede, men dels var det lettere at forudse, hvad vej vinden blæste i Rådet — magtforholdet stod klare, og man indrettede sig da på forhånd efter dette, så det i den givne situation »farlige« i radio/TV på forhånd var undertrykt i større omfang — og dels kunne »smuttere« i så henseende klares bag mere hermetisk lukkede døre, hvor alle sanktionsmidler kunne drøftes blandt de indviede og indforståede. Danmarks Radios forvaltning af alsidighedsforpligtelsen bar i mange år tydeligt præg af dette system. Forsøget på endog i valgudsendelser at hindre »skinnigheden« i behandlingen af partier måtte endog hindres ved Højesteret — og princippet om, at de største partier *altid* skal have bedst tid op mod et valg foruden mest tid mellem valgene har da også været uundgåelige, demokratiforværende konsekvenser. Umuligheden af at finde ud af systemer for mindre partiers kommunikation i massemediet uden for nyhedsudsendelserne har atter og atter været fremført fra Danmarks Radios side på forespørgsel — men evneløsheden her kan kun være et resultat af mere eller mindre formelt/åbent fremsatte påbud fra Radiorådsflertals side. Danmarks Radios driftsledelse og medarbejdere har altid — som en-

hver 1. års journalistelev — kunnet finde løsninger på så enkle problemer.

Retsforbundet afviser politisering i Danmarks Radio — også nye forslag herom

R ETSFORBUNDET sympatiserer ikke med politisering, d.v.s. politisk styring (herunder politisk censur) i Radiorådet i dag så lidt som tidligere. Det må blot understreges, at det nye i dag blot er, at de allerstørste partier ikke længere alene kan »dele alt i porten« — i hvert fald ikke uden at det kommer frem, hvilket dog i sig selv er en fordel. Forslag fra visse sider om at begrænse den politiske repræsentation i Radiorådet til de største partier er forsøg på at få genoprettet gamle dages studehandler om sendetid og embeder blandt de store partier, bag lukkede døre — og det er bestemt hverken nogen fordel for programmerne eller demokratiet.

Retsforbundet ønsker nu som før at fjerne Folketingets og regeringens magt over for Danmarks Radio. Vi ønsker denne magt lagt i hænderne på brugerne: Lytterne og seerne.

Forbrugernes Danmarks Radio

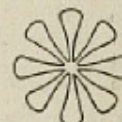
I DANMARK har vi haft vanskeligt ved at få forbrugernes interesser ordentligt respekteret. Vi har et »bovlamt«, af partier besat Forbrugerråd, hvor USA har en Næderbevægelse f.eks. Forbrugernes svaghed har ikke mindst været mærkbar over for offentlige institutioner. Det gælder også Danmarks Radio. Forbrugerorganisationerne her, lytter- og fjernseerforeningerne, har været henvist til en gidseltværelse med manglende medlemsinteresse som den sikre følge. Denne strukturelle svaghed er der god grund til at gøre op med.

Danmarks Radios virksomhed betales af brugerne — og sådan bør det også være. Der er jo frit forbrugsvalg. Men så bør Danmarks Radio også ejes af lytterne og seerne — og ledes af disse. Derfor dette forslag om at lade seere og lyttere vælge Danmarks Radios øverste ledelse, Radiorådet, direkte (bortset fra, at en medarbejderrepræsentation for

samarbejdets og kommunikationens skyld her som andre steder er formålstjenlig).

Hvem kan tænkes at blive indvalgt i et sådant sammensat Radioråd? Det lader sig ikke på forhånd afgøre — og det kan heller ikke være afgørende. Det afgørende er, at det bliver brugernes vilje, der sker fyldest. Måske får lytter- og seerorganisationerne en renaissance ved pludselig at få et meningsfyldt formål, så medlemmerne slutter op, måske opstår helt nye sådanne organisationer. Enkeltpersoner, personligheder, der er bredt respekterede, kulturelt og folkeoplysningsmæssigt engagerede og en del andre kan tænkes valgt. Men alle vil de have det tilfælles, at vejen fra dem til lyttere og seere er enkel og direkte, medens det nuværende Radioråd er valgt af nogle, der er valgt af nogle, der ikke tænkte i programbaner, da de valgte — og ikke engang alle var seere og lyttere.

Løddogdem, der bruger Danmarks Radio, bestemte direkte — det er i tidens ånd, i bedste overensstemmelse med nærdemokratiets idé. Det er dette forslag.

Forslag

til

Lov om Radio- og Fjernsynsvirksomhed

Kapitel 1

Almindelige bestemmelser om spredning og fordeling af lyd- og billedprogrammer

§ 1. Danmarks Radio har eneret til ved hjælp af radioanlæg at sprede lyd- og billedprogrammer, der er bestemt til modtagelse for almenheden.

§ 2. Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet opretter efter forhandling med ministeren for kulturelle anliggender og Danmarks Radio de radiofoni- og fjernsynsstationer, som er nødvendige, og varetager stationernes drift. Udgifterne hertil afholdes forskudsvis af statskassen og refunderes af Danmarks Radio efter aftale mellem ministeren for offentlige arbejder, ministeren for kulturelle anliggender, Radiorådet og Generaldirektøren for Post- og Telegrafvæsenet.

Kapitel 2

§ 3. Danmarks Radio er en selvstændig offentlig institution, der ledes af et Radioråd, jfr. § 5, og hvis virksomhed finansieres gennem afgifter for benyttelse af radiofoni- og fjernsynsmottagere.

§ 4. Danmarks Radio har til opgave at udsende radiofoni- og fjernsynsprogrammer, der omfatter nyhedsformidling, oplysning, underholdning og kunst bestemt for almenheden her i landet. Ved programlægningen skal der lægges afgørende vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden, og der skal i programudbudet sikres den størst mulige alsidighed i synspunkter.

Stk. 2. Danmarks Radio kan endvidere udøve programvirksomhed på undervisningsområdet, ved udsendelse af kortbølgeprogrammer til udlandet og ved fremstilling af programmer til distribution på anden måde end gennem udsendelser.

Stk. 3. Under omstændigheder som krig eller trusler herom samt under overhængende fare for katastrofer, hvad enten de er fremkaldt af naturkræfter eller mennesker, hvorved menneskeliv og værdier bringes i fare, har en minister ret til i Danmarks Radios udsendelser at fremsætte udtalelser af faktisk karakter.

Stk. 4. Under strejke eller lock-out, som berører fremstilling eller distribution af Lovtidende, har justitsministeren ret til gennem Danmarks Radios udsendelser at meddele indholdet af den til Lovtidende bestemte tekst.

§ 5. Radiorådet består af 17 medlemmer og sammensættes på følgende måde:

1) 15 medlemmer vælges direkte af lytterne og seerne efter de i § 6 anførte regler herom.

2) 2 medlemmer udpeges af de fast ansatte medarbejdere i Danmarks Radio efter regler, som de selv fastsætter.

§ 6. De direkte lytter- og seervalg til Radiorådet, jfr. § 5, sker efter følgende retningslinier:

1) Enhver licensbetalende lytter og seer har valgret.

2) Enhver licensbetalende lytter og seer er valgbar. Dog kan personer ansat i Danmarks Radio kun vælges som repræsentanter for medarbejderne, jfr. § 5 pkt. 2, og medlemmer af Folketinget er ikke valgbar.

3) Valget foretages i november måned hvert andet år inden den 1. oktober i det kalenderår, hvori val-

get skal finde sted. Hver kandidat skal anbefales af 500 licensbetalende stillere. Kandidatanmeldelsen indsendes til Danmarks Radios valgbestyrelse senest den 1. oktober.

5) Valgbestyrelsen består af 5 personer, hvoraf de 3 vælges af Radiorådet og de 2 af Danmarks Radios faste medarbejdere.

6) Umiddelbart efter 1. oktober offentliggør valgbestyrelsen samtlige valgbare kandidater i Statstidende, i radio og TV samt i alle landets dagblade. Navnene anføres i alfabetisk orden. Kandidatlisten ophænges som plakater på samtlige postekspeditionskontorer så længe valget foregår.

7) Inden 1. november i valgåret udsender valgbestyrelsen sammen med girokort til betaling af licens for næste halvår stemmeseddel og kuvert til samtlige registrerede lyttere og seere.

8) Gennem programvirksomheden sikres centralt og regionalt en neutral og alsidig oplysning om kandidaterne til valg af Radioråd og til valg af programudvalg i tiden 1. oktober til valghandlingens afslutning. Programudvalget er ansvarlig herfor over for valgudvalget med ankemulighed over for Radionævnet, jfr. §§ 14—16.

9) Hver licensbetaler har 1 stemme. På hver stemmeseddel kan der anføres indtil 5 kandidater, idet stemmen da overføres fra den først anførte til den næste, hvis den først anførte ikke opnår valg — og således fremdeles. Stemmesedlen afleveres i tilsluttet kuvert, der nedlægges i en forseglede stemmeboks, der er bragt på postekspeditionskontorerne samtidig med, at licensbetaling for næste halvår finder sted. Postekspeditionskontorerne sikrer sig, at den (de), hvis navne står på indbetalingskortet, er identisk(e) med indbetaleren(-ne). For licensbetalere,

En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

der benytter sig af girering via postgirokontoen, vil postgirokontoen være at betragte som postekspeditions-kontor. Kuverten med stemmesedlen kan da indsendes til postgirokontoen sammen med indbetalingskortet. Postgirokontoen sikrer sig, at kontohaverens navn er identisk med navnet på licensindbetalingskortet, ligesom kuverterne omgående nedlægges i en forseglet stemmeboks.

10) Umiddelbart efter postkontorens lukketid den 30. november indsendes, efter nærmere retningslinier, stemmeboksene til Danmarks Radios valgbestyrelse. Valgbestyrelsen optæller derefter stemmerne.

De 15 kandidater, som har opnået de fleste stemmer, er valgt. Det lytter- og soervælte medlem, som til enhver tid repræsenterer det største antal stemmer, er Radiorådets formand.

Det medlem, som til enhver tid repræsenterer det næststørste antal stemmer, er næstformand.

De kandidater, der placerer sig på 16. pladsen eller lavere i stemmetal, er suppleanter til Radiorådet.

Suppleanter indtræder i Radiorådet i rangfølge overensstemmende med opnåede stemmetal, såfremt radiorådsmedlemmer afgår eller mister valgbarheden.

11) Umiddelbart efter valget offentliggøres i Statstidende, i radio og TV samt i alle landets dagblade navnene på radiorådsmedlemmerne og suppleanterne. De enkelte opnåede stemmetal skal anføres.

12) Radiorådet kan supplere sig med særlige sagkyndige. Denne/disse særlige sagkyndige har ikke stemmeret.

13) En repræsentant for Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet og Danmarks Radios Generaldirektør deltager i Radiorådets møder uden stemmeret.

§ 7. Radiorådet er Danmarks Radios øverste ledelse og fører tilsyn med, at de i loven fastsatte bestemmelser for institutionens virksomhed overholdes. Rådet fastsætter de almindelige retningslinier for Danmarks Radios virksomhed inden for de i loven givne rammer.

Stk. 2. Radiorådet har den endelige administrative afgørelse i sager, der vedrører Danmarks Radios programvirksomhed, jfr. dog §§ 14—16.

Stk. 3. Radiorådet udarbejder for hvert år et budget for Danmarks

Radios virksomhed. Såvel for budgettet som for dets overholdelse er Radiorådet ansvarlig over for lyttere og seere. Budgettet og regnskaber offentliggøres, så snart de foreligger, budgettet dog senest 3 måneder før og regnskabet senest 3 måneder efter regnskabsåret.

Stk. 4. Radiorådet er ansvarlig for stillingsnormativ inden for Danmarks Radio. Dette offentliggøres.

Stk. 5. Radiorådet fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 8. Radiorådet virker tillige som programudvalg og nedsætter de underudvalg, der skønnes ønskelige.

Stk. 2. Regler om udvalgenes virksomhed, kompetence og sammensætning fastsættes i Radiorådets forretningsorden.

§ 9. For hvert amt vælges samtidig med valget af Radioråd et programråd bestående af de op til 15 lokale kandidater til Radiorådet, der har opnået flest stemmer ved radiorådsvalget, og 2 medarbejderrepræsentanter ved Danmarks Radios lokale regionalradio (udpeges af de fastansatte medarbejdere her). Programrådene konstituerer sig selv. Medlemmer af Radiorådet er dog ikke valgbar som formænd for programråd. Programrådet har til opgave at følge Danmarks Radios regionale programvirksomhed og at fremkomme med synspunkter herom over for Radiorådet i dets egenskab af programudvalg. Formændene for amternes programråd deltager i møder med programudvalget efter regler, der fastsættes i Radiorådets forretningsorden.

§ 10. Udpegelse som medlem af Radiorådet, forretningsudvalget og programrådene, jfr. §§ 8, 10 og 11, gælder for 2 år fra den 1. januar.

§ 11. Danmarks Radios daglige drift ledes af en generaldirektør, der udpeges af Radiorådet. Generaldirektøren kontraktansættes.

Stk. 2. Generaldirektøren er ansvarlig for medarbejderansættelse og -afskedigelse i Danmarks Radio.

Stk. 3. Generaldirektøren er over for Radiorådet ansvarlig for løn- og arbejdsforhold i Danmarks Radio.

§ 12. Størrelsen af afgifterne for benyttelse af radiofoni- og fjernsynsmottagere fastsættes af Radiorådet i forbindelse med budgetfastsættelsen.

Stk. 2. Afgifterne opkræves af Danmarks Radio og indgår i en sær-

lig fond, der benævnes Radiofonden og bestyres af Radiorådet.

§ 13. Der kan stilles midler til rådighed af statskassen til dækning af udgifterne ved Danmarks Radios virksomhed på de i § 4 stk. 2 nævnte områder. Aftaler om vilkårene herfor træffes mellem Radiorådet og den minister, hvis forretningsområde berøres af den pågældende del af virksomheden.

Kapitel 3

Radionævnet

§ 14. Radiorådets afgørelser i anledning af klager over programpolitikken eller over bestemte programmer eller programserier, der er udsendt af Danmarks Radio, kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for et navn, Radionævnet.

Stk. 2. Radionævnet kan kun optage en sag vedr. klage over programmer eller programserier til behandling, hvis den er indbragt for nævnet inden 4 uger efter, at Radiorådets afgørelse er meddelt den pågældende. Radiorådets afgørelser skal indeholde oplysning om adgangen til at indbringe afgørelsen for Radionævnet og om fristen herfor.

§ 15. Radionævnet består af 3 medlemmer, der udpeges af Højesterets præsident, Folketingets ombudsmand og forbrugerombudsmanden for 2 år ad gangen. Et af medlemmerne skal opfylde de almindelige betingelser for at kunne udnævnes til landsdommer.

Stk. 2. Radionævnet konstituerer sig selv.

Stk. 3. Radionævnet fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 4. Udgifterne ved nævnets virksomhed afholdes af Radiofonden.

§ 16. Radionævnet kan pålægge Danmarks Radio at berigtige fejlagtige oplysninger om faktiske forhold, der er udsendt af Danmarks Radio, og kan træffe afgørelse om berigtigelses indhold, form og plads. Radionævnet kan endvidere pålægge Danmarks Radio så vidt muligt at genoprette sket skade ved en kritisk programpolitik. Radionævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Radionævnets udtalelser offentliggøres, og nævnet kan i det

En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet : Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

enkelte tilfælde pålægge Danmarks Radio at give meddelelse om den af nævnet afgivne udtalelse i sine udsendelser og kan bestemme på hvilken måde og i hvilken form dette skal ske.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 17. Efter regler, der efter forhandling med Radiorådet fastsættes af Ministeren for kulturelle anliggender, påhviler det indehaveren af en radiofoni- eller fjernsynsmodtager at give Danmarks Radio meddelelse om opstillingen af apparatet. Virksomheder, der sælger eller udlejer radiofoni- eller fjernsynsmodtagere til forbrugere, skal efter regler, fastsat af ministeren, give Danmarks Radio meddelelse om stedfundne salg eller løjemål.

§ 18. Overtrædelse af bestemmelserne i §§ 1 og 17 straffes med bøde.

Stk. 2. Ved overtrædelser begået af aktieselskaber, andelselskaber m.v. kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 19. Danmarks Radio er erstatningsansvarlig for skade, der retsstridigt forvoldes ved institutionens radiofoni- og fjernsynsudsendelser. Ansvarer gælder dog ikke for skade forvoldt ved transmission af offentlige møder eller af aktuelle begivenheder, med mindre skaden er forvoldt i tjenesten af en ansat i Danmarks Radio.

Stk. 2. Erstatning, som Danmarks Radio har måttet udrede efter stk. 1, kan kræves betalt af skadevolderen i det omfang, det findes rimeligt under hensyn til handlingens beskaffenhed, skadevolderens stilling og omstændighederne i øvrigt.

Stk. 3. Skadevolderens erstatningsansvar over for skadelidte kan nedsættes eller bortfalde, hvis det findes rimeligt under hensyn til de i stk. 2 nævnte omstændigheder og til skadelidtes interesse. Erstatning, som skadevolderen har måttet udrede, kan kræves betalt af Danmarks Radio i det omfang, ansvaret endeligt skal påhvile institutionen efter stk. 2.

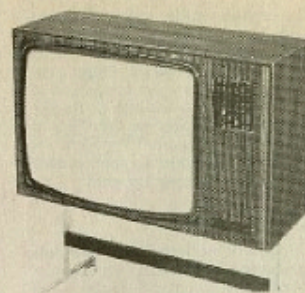
Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 1—3 finder tilsvarende anvendelse på skade, der retsstridigt forvoldes ved radio- og fjernsynsudsendelser efter § 4 stk. 3 og 4, såfremt Danmarks

Radio er blevet pålagt at viderebringe de af disse stykker omfattede meddelelser.

§ 20. Loven træder i kraft således, at radiorådvalg finder sted efter denne lov i november 1977.

Stk. 2. Det nu fungerende Radioråds funktionsperiode begrænses til udløb pr. 31. december 1977.

§ 21. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til forslaget

Alsidigheden

Som det vigtigste programprincip er alsidighedskravet understreget i forslaget.

Radiatorådsvalet

Det mest markante, nye i forslaget er det direkte lytter- og seervalg af Radiorådet. Dette sker af praktiske grunde i forbindelse med licensindbetalingen — og lyttere, seere og de der både er lyttere og seere, er her ligestillede. Hver licensbetaler har én stemme. For at mindske stemmestillsrisiko er der dog overførelsesmulighed for stemmen fra en ikke valgt, idet den såkaldte alternative stemmepåbegørelsesmetode anvendes.

Ønsket om at svække politikerstyringen er baggrunden for, at Folketingets medlemmer foreslås at være ikke-valgbare til Radiorådet — på linie med Danmarks Radios egne medarbejdere (der dog kan vælges som medarbejderrepræsentanter). Interesserne er sammenblandede nok i forvejen i vort land — og Folketingets medlemmer er alt for beskæftigede med andre anliggender til, at de forekommer egnede som radiatorådsmedlemmer. Radiorådsmedlemmernes loyalitet bør så stærkt som muligt være rettet mod deres vælgere: Lytterne og seerne — og ikke mod Leks. folketingsgrupper, de selv er medlemmer af.

For at begrænse magtmisbrugsmulighederne er Radiorådets funktionsperiode begrænset til 2 år i forslaget.

Under indtryk af, at arbejdsformønstrene kan være forskellige fra tid til anden, er forretningsordensfastsættelses- og udvalgsmedsættelseskompetencen lagt fuldt i Radiorådets hænder (i modsætning til den nuværende ministerkompetence).

Rammerne for radiospredningsvirksomheden — og finansieringen

Det er efter forslaget helt op til Radiorådet at fastsætte rammerne for radiospredningsvirksomheden. Et alternativt TV 2 er således muligt at etablere for Radiorådet — men et

sådant virksomhed må også udøves under ansvar over for Rådet og Generaldirektøren. Finansieringsformen fastholdes som licensbetaling. Skattefinansiering forekommer urimelig — de, der ikke har TV og/eller radio, bør ikke tvinges til at betale for Danmarks Radios drift — og i øvrigt tjener forslag herom vel også i alt væsentligt blot det formål at skaffe staten, politikerne endnu større magt over monopolmediet — i direkte strid med intensionerne i dette forslag. Finansiering ved reklame i radio/TV indgår ikke i forslaget — men er naturligvis en mulighed, der kan drøftes uafhængigt af forslaget hovedsigte: At skaffe forbrugerindflydelse. Den afhængighed af særinteresser, der kan udspringe af en sådan finansiering, må imidlertid — sammen med virkningerne for afsætningsmønster, distribution og monopoliseringsgraden i erhvervslivet — overvejes nøje i denne forbindelse.

De nært forestående muligheder for spredning af reklame gennem satellit-transmissioner fra andre lande kan imidlertid tale for en opgivelse af modstanden mod en vis reklamefinansiering — lige som lytternes og seernes ønske om at minimere licensomkostningen utvivlsomt er stærkt.

Danmarks Radios monopol på kabelprogramspredning i henhold til den bestående radiospredningslov er under hensyn til decentraliserings- og valgmulighederne på dette område udeladt i forslaget.

Programrådene

Den direkte lytter- og seerudpegelse af programråd bryder også med »politiseringsen«, som den nuværende amtsrådsudpegelse indebærer — og den skitserede valgmetode sikrer både en nem procedure og en vis kommunikation mellem programråd og Radioråd.

I øvrigt medfører det både ansvarsforlygtigelse og kommunikationsbrist at lade vælgerne (dem alle) vælge amtsråd på i det store og hele

En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet :
Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

alle mulige andre præmisser end hvad der har med Danmarks Radios programpolitik at gøre, for dernæst at lade amtsråd vælge programråd. Programråd bestående af lyttere og seere opstillede til Radiorådsvalg er indvalgt på grundlag af en formuleret radio/TV-politik — og det øger lytternes og seernes indflydelsesgrad i meget høj grad.

Personalepolitikken

Forslaget bryder med Radiorådets detaljerede indblanding i personalepolitikken i Danmarks Radio — af gode grunde. Dette politiske styringsmiddel er blevet så grundigt misbrugt i over 50 år nu, så det må være på tide at få sat en stopper derfor. Programsvaret må udøves på en bedre måde.

Radiomøvn

Det nuværende Radiomøvn nedlægges af Ministeren for offentlige arbejder. Forslaget bryder hermed — og tildeler 3 uafhængige instanser, der har skabt bred tillid omkring sig, udpegelsesretten.

Færøerne og Grønland

Når forslaget ikke dækker Færøerne og Grønland, skyldes det, at Utvarp Føroyar's forhold hører under landsstyret, og at Grønlands Radios forhold tages op i forbindelse med hjemmestyrekommissionens arbejde. Det forekommer ud fra netop de selvbestemmelsesretsprincipper, forslaget vil tillægge syddanske lyttere og seere, også rimeligt at lade norddanske selv bestemme over deres monopolmedier.

Efterskrift

De mange detaljer i lovforslaget kan naturligvis diskuteres stk. for stk. Afgørende for Retsforbundet er det

— at få brudt partipolitikernes klamme hånd over Danmarks Radio,

— at få etableret et direkte forbrugerdemokratisk styre i institutionen i stedet,

— at få etableret frihed for medarbejderne til virkelig at varetage alsidighedsforpligtelsen, som må understreges kraftigt og

— at få etableret ordentlig klageadgang til en modig og uvildig instans.

Gør noget, for at EF-modstandernes lytter- og fjernseerforbund kan få indflydelse i det politiske Radioråd, mens vi har det.

Bliv medlem - send en 10'er til forbundet,
adr. Finsensvej 54, 2000 Kbh. F.,
giro 1 23 90 90 - og sørg for at få andre
til at gøre det samme.

DR kender slet ikke EF-modstanderne.

En forbrugerstyret Danmarks Radio : Politikerne ud af Radiorådet :
Retsforbundets forslag til en ny lov om radio- og fjernsynsvirksomhed

**BØGER
BØGER
BØGER
BØGER
BØGER
BØGER**

**Det er
forståeligt...**

Det er forståeligt, at de utilfredse på højre- og venstrefløjnen danner lytterforeninger som pressionsgrupper, men det er falsk varebetegnelse, når disse grupper fører alsidighedskravet i deres banner, når det, de ønsker, er énsidighed og at lukke munden på anderledes tænkende. På den måde forringes Danmarks Radios medarbejders muligheder for at leve op til alsidighedskravet.

Retsforbundet er følgelig nået til den konklusion, at både den journalistiske ytrings- og informationsfrihed og alle lytteres og seeres interesse i, at Danmarks Radio fuldt ud lever op til Radiolovens alsidighedskrav, er bedst tjent med den størst mulige åbenhed omkring programpolitikken. Dette vil blive en konsekvens af det forslag, vi har stillet. Det vil give Danmarks Radios medarbejdere rimelige arbejdsbetingelser samtidig med, at samfundskontrollen med monopoliet fratages politikere, der er valgt til ganske andre opgaver end at være direktører for Danmarks Radio, og lægges der, hvor den bør høre hjemme: Hos forbrugerne.

Kampen om Danmarks Radio vil altid være der. Kun i totalitære stater kæmpes der ikke om dette medium, af velkendte årsager. Vi må gennem en ægte liberal og ærkedemokratisk styring af monopoliet sikre os, at debatten og striden sker uden hysteri og manipulation. Det kan man ved en demokratisk styring som den, vi foreslår.

Ib Christensen.

Danmarks Retsforbund (Kr. Kolding)	kr. 13.80
Fremskridt og Fattigdom (Henry George)	kr. 62.00
Samfundets Livsspørgsmål (Henry George)	kr. 12.00
Arbejdets Kår (Henry George)	kr. 9.00
Retsstaten (Severin Christensen)	indb. kr. 10.00
Retsstaten (Severin Christensen)	heft. kr. 8.00
Ret og Uret (Severin Christensen)	kr. 5.75
Den sociale uro og den evige fred (C. N. Starcke)	kr. 5.20
Socialekonomi (Jacob E. Lange)	kr. 6.75
Jorden må ikke sælge (P. Ussing Olsen)	kr. 3.50
Mit liv og virke (Mads Sig Steffensen)	kr. 16.00
Hvad man ser og hvad man ikke ser (Fr. Bastiat)	kr. 3.50
Det bestandige i menneskelivet (C. Lambek)	kr. 6.00
Problems of Morality and Moral Justice (Lambek)	kr. 5.00
Moses (Henry George)	kr. 2.00

Bestillinger modtages på Retsforbundets Landssekretariat,
Krogsgade 1, 2100 København Ø.

Undertegnede:

..... indmelder sig i
DANMARKS RETSFORBUND

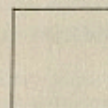
..... ønsker nærmere oplysninger
om **RETSFORBUNDET**

NAVN: .....

STILLING: .....

ADRESSE: .....

Porto som brev

**Danmarks Retsforbund,
KROGSGADE 1,
2100 KØBENHAVN Ø.**

KLIP TIL BLADETS KANT

Porto som brev

Undertegnede bestiller

VEJEN FREM

Årsabonnement .... 84 kr.

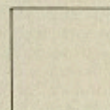
Kvartalsabonnement 23 kr.

Sæt kryds ved det ønskede

Navn .....

Stilling .....

Postadresse .....

VEJEN FREM

**KROGSGADE 1
2100 KØBENHAVN Ø.**

Forbrugerdemokrati i Danmarks Radio

Den seneste tids debat, Socialdemokratiets og Venstres forslag og Erhards etablering af sin egen lytter- og seerorganisation har med al ønskelig tydelighed demonstreret, hvilket partipolitisk spil, der foregår i radiorådet, og i hvor ringe grad de egentlige lytter- og seer-interesser - beldageligvis - spiller en rolle i sammenhængen.

Retsforbundet fremsatte den 18. marts foranstående forslag, der blev tilstillet regeringen og Folketingets partier. Det afgørende for Retsforbundet er

1. at få brudt partipolitikernes klamme hånd over Danmarks Radio
2. at få etableret et direkte forbrugerdemokratiske styre i institutionen i stedet
3. at få etableret frihed for medarbejderne til virkelig at varetage alsidighedsforpligtelsen, som må understreges kraftigt og
4. at få etableret ordentlig klageadgang til en modig og uvildig instans.

Alle er enige om, at Danmarks Radio skal leve op til alsidighedsforpligtelsen. Institutionen varetager en meget væsentlig del af nyhedsformidlingen i samfundet. Det afgørende problem er blot, hvem der skal kontrollere, at denne forpligtelse overholdes.

Venstres og Socialdemokratiets forslag bryder ikke med politikersty-

ringen, tværtimod. Hølge Socialdemokratiets forslag vil regeringen få det afgørende ord. Venstre opererer med en decentralisering til amtskommunerne (hvor Venstre mange steder står væsentlig stærkere end i Folketinget) i nærhedemokratiets helige navn. Viljen til en effektiv reform mangler blot.

Retsforbundet foreslår Radiorådet valgt ved direkte valg blandt lyttere og seere i forbindelse med licensbetalingen. Afstanden mellem befolkningen og »de valgte« bliver på denne måde meget kortere. Det er i samme forbindelse også væsentligt, at debatten om Danmarks Radio og styringen heraf foregår isoleret, således at den ikke »forplumrer« den almindelige politiske debat, hvor vi har oplevet, at specielt ét parti puster sig op ved at kritisere Danmarks Radio. Denne proportionsforvrængning, hvor bl.a. problemer som arbejdsløsheden og Den europæiske Union bliver bagatelliseret og skudt i baggrunden, vil ophøre ved forslaget gennemførelse. Radiorådet vil bestå af medlemmer, valgt på radio-

politiske synspunkter, ikke af Folketingspolitikere, valgt til at spille partipolitik.

Noget væsentligt i Retsforbundets forslag er endvidere en styrket klageinstans, Radionævnet, der ikke som nu skal være ministerudpeget (og »afhængig!«) men som skal vælges af så uvildige instanser som Højesterets præsident, Folketingets ombudsmand og forbrugerombudsmanden. Til Radionævnet skal der ikke kun, som nu, kunne indbringes klager over sendte programmer, men også over programvirksomheden som helhed.

Retsforbundet håber med det fremsatte forslag at have kastet lys på nogle væsentlige styringsproblemer i Danmarks Radio, og at have tilført debatten nogle synspunkter om at Danmarks Radio og medarbejderne i højere grad bør kunne arbejde uden politisk pression ovenfra. Danmarks Radio skal ikke være det bestændes talerør, men foretage en sund samfundskritisk problembehandling. Under et ikke-politisk styre, en lytter- og seervalgt ledelse, skulle mulighederne være til stede herfor i højere grad end i dag.

Keld Hjort Nielsen,
landssekretær,
Retsforbundet.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk